

Tūrisms īpaši aizsargājamās dabas teritorijās -

Ziemeļvidzemes
biosfēras
rezervāta
pieredze

V.Seilis, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija
2009. gada 11. marts,
Latvijas Lauku tūrisma konference, Rīga

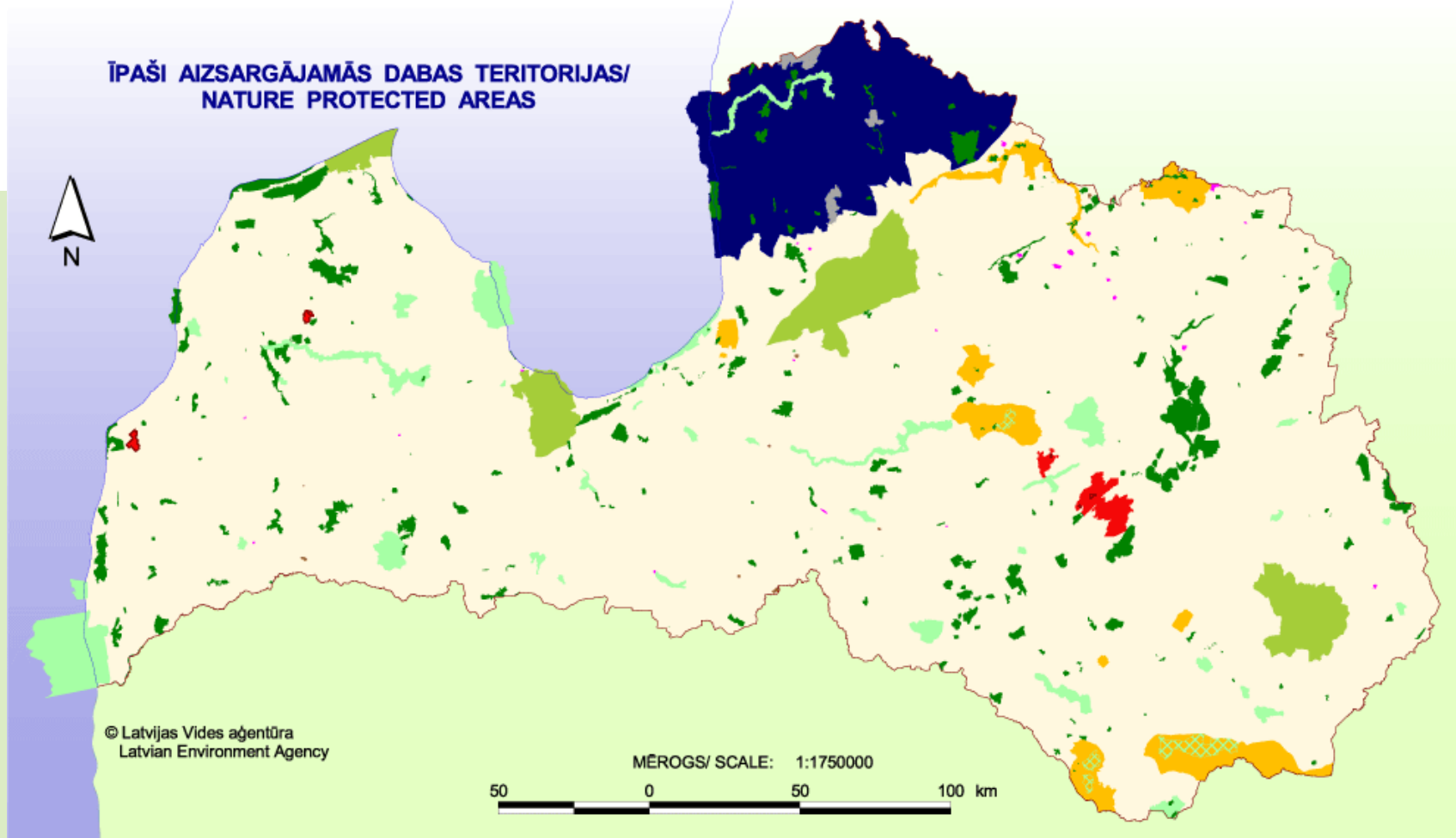

Kā ĪADT var veicināt tūrisma attīstību?

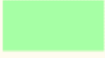
- Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts un īpaši aizsargājamas dabas teritorijas Latvijā
- ĪADT – tiesību ierobežotājs vai iespēju radītājs?
- Vai dabas vērtības jau ir tūrisma tirgum sagatavots produkts?

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS/
NATURE PROTECTED AREAS

"Natura 2000" aizsargājamās dabas teritorijas/ "Natura 2000" nature protected areas:

	lieguma zonas/ nature reserve zone		ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi/ nature monuments
	dabas rezervāti/ strict nature reserve		dabas liegumi/ nature reserve
	nacionālie parki/ national parks		aizsargājamo ainavu apvidi/ protected landscape areas
	dabas parki/ nature parks		mikroliegumi/ microreserves

Pārējās aizsargājamās dabas teritorijas/other nature protected areas:

	biosfēras rezervāts/ biosphere reserve		dabas parki/ nature parks		dabas liegumi/ nature reserve

Kur Tu dzīvo?

● Aizsargājamās zonas   ● Natura 2000 teritorijas   ● Neitrālās zonas   ● Jūras akvatorija

Ziemeļvidzemes Biosfēras Rezervāts, Pārvalde, Salacgrīva, LV-4035
Pārvaldes ēka, Dzelzceļa ielā 9, Jelgavas Universitātes ter. LV-4034
Sienas ielā 1, Rīga, LV-1011, Sienas ielā 1, LV-1011
Vēstulītis

“Man and Biosphere”

**Ziemeļvidzemes
biosfēras rezervāts
ir viens no 529
biosfēras
rezervātiem
105 pasaules
valstīs**

(situācija 2009. gada janvārī)

Fakti

41 vietējā pašvaldība

~80 000 iedzīvotāju

Vides ministrijas pārraudzības institūcija

Gada budžets ~ Ls 120 000

Administrācijā strādā 12 cilvēki

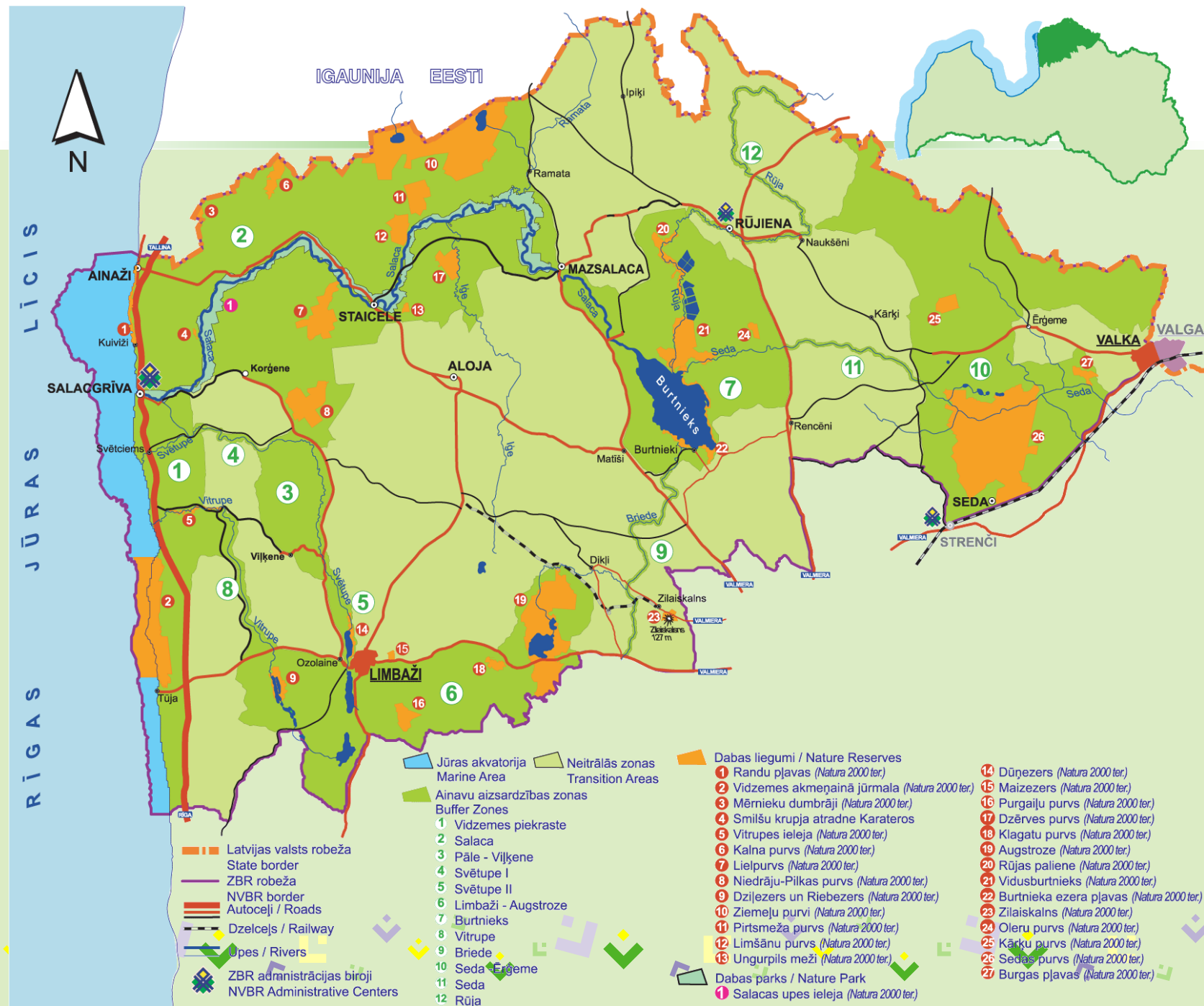
Administrācijai nav savu zemes īpašumu

ĪADT reforma

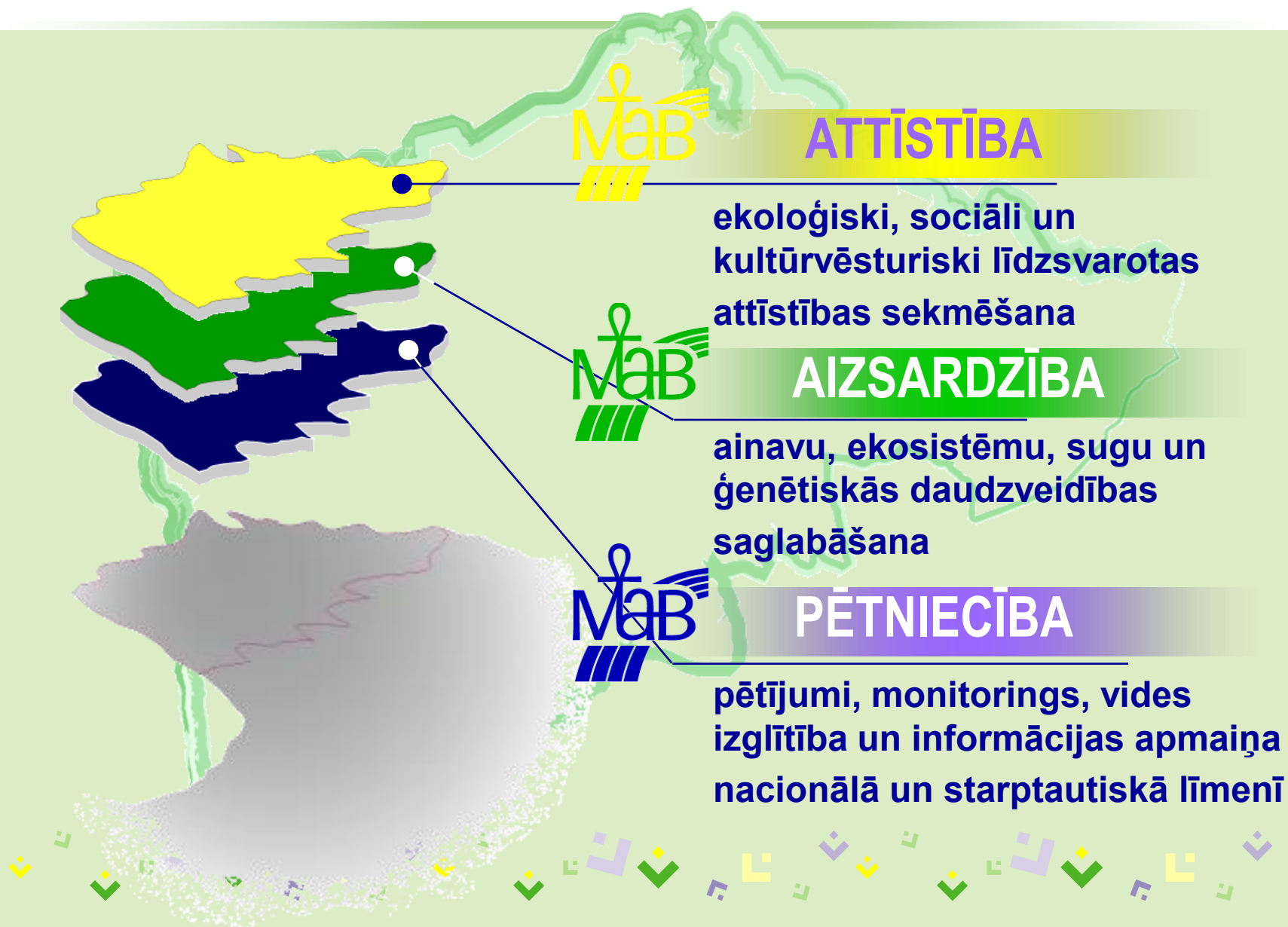
ĪADT – tiesību ierobežotājs vai iespēju radītājs

- ĪADT un tūrisms, kas kopīgs?
- Dabas vērtības – tūrisma resurss?

Galvenie biosfēras rezervāta uzdevumi

Līdzsvarotas attīstības jēdziens ikdienā

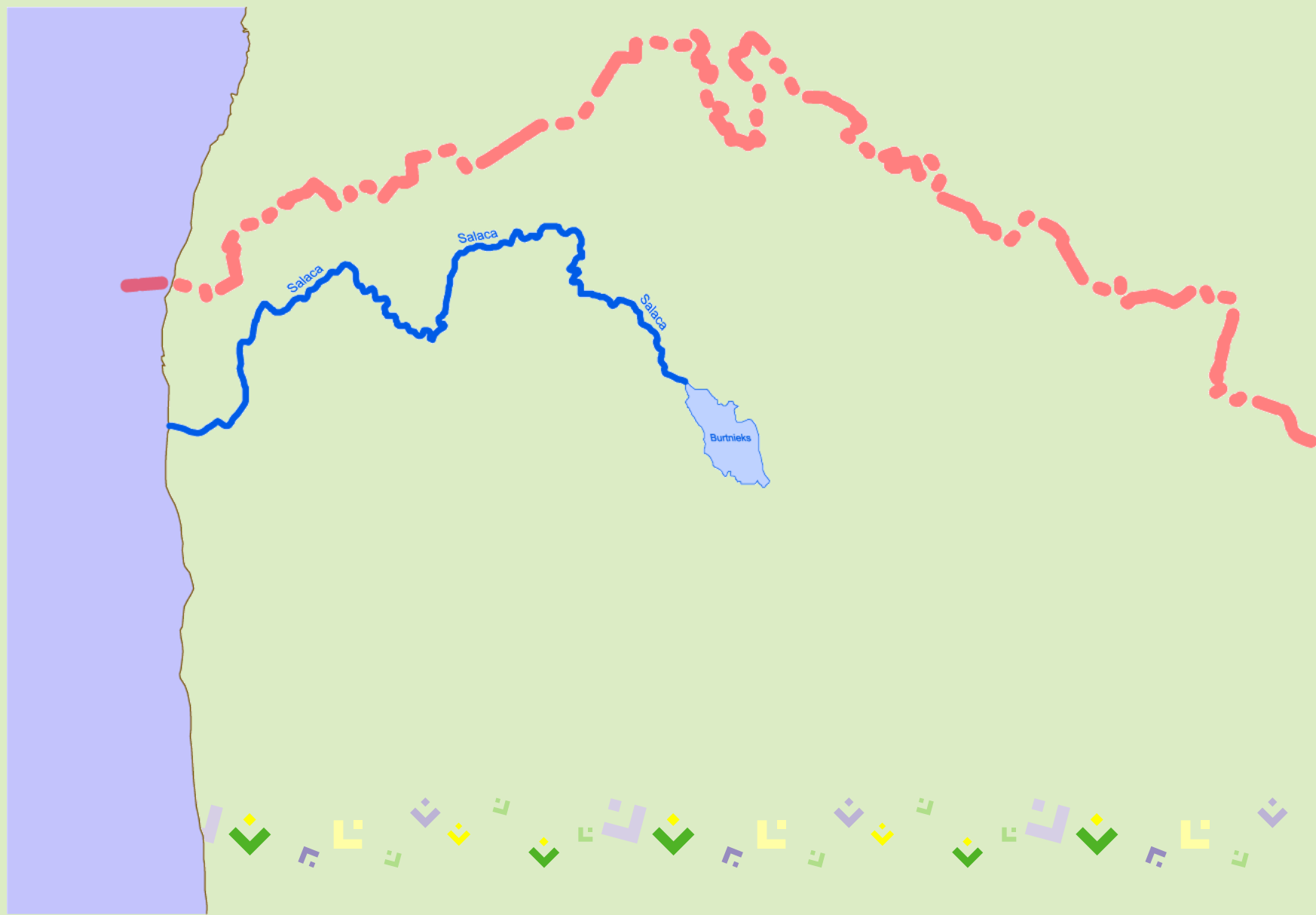

Dabas resurss - ūdens

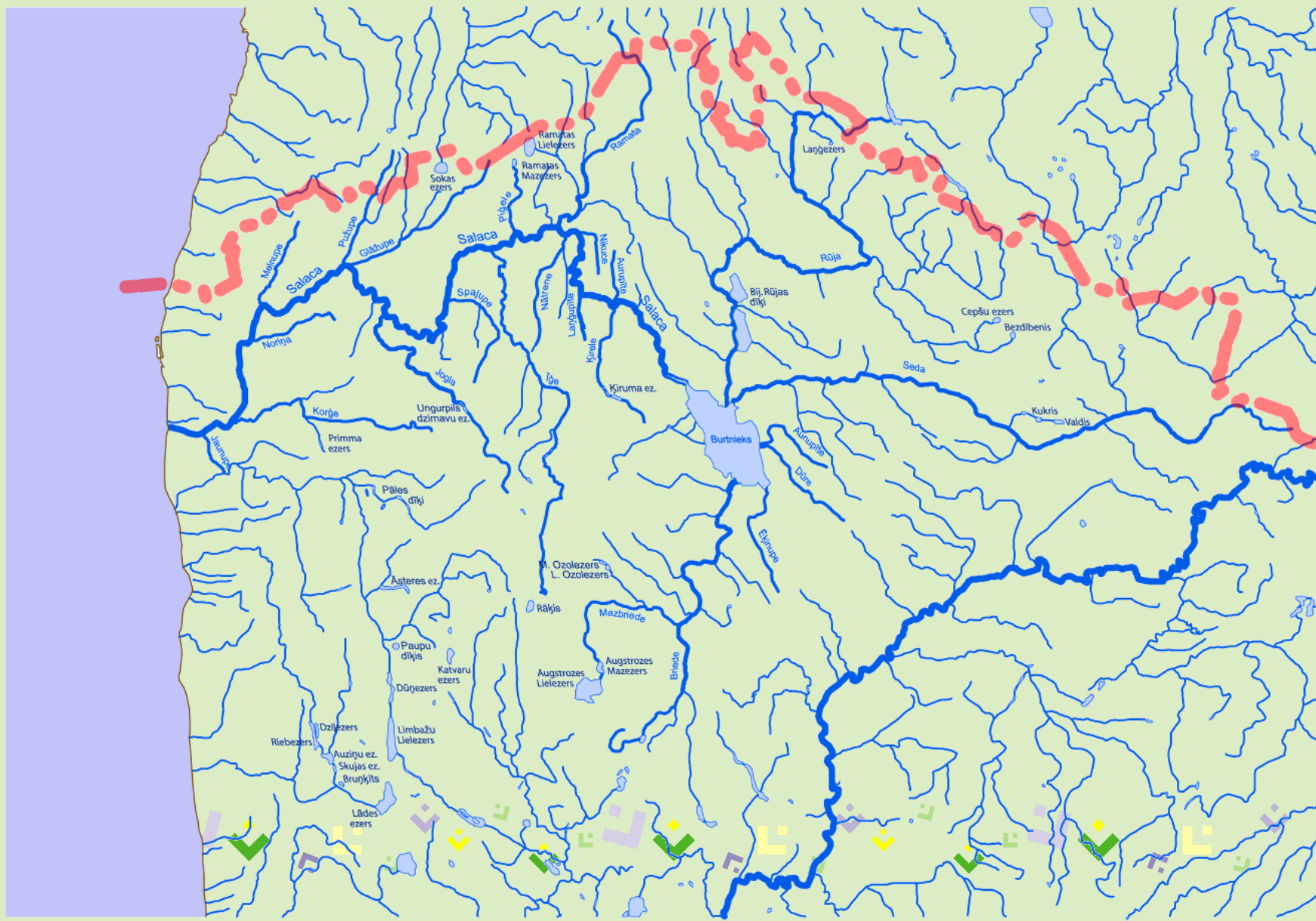
ZBR sākotne – ūdeņi un mitrāji

Salacas upe un Burtnieks

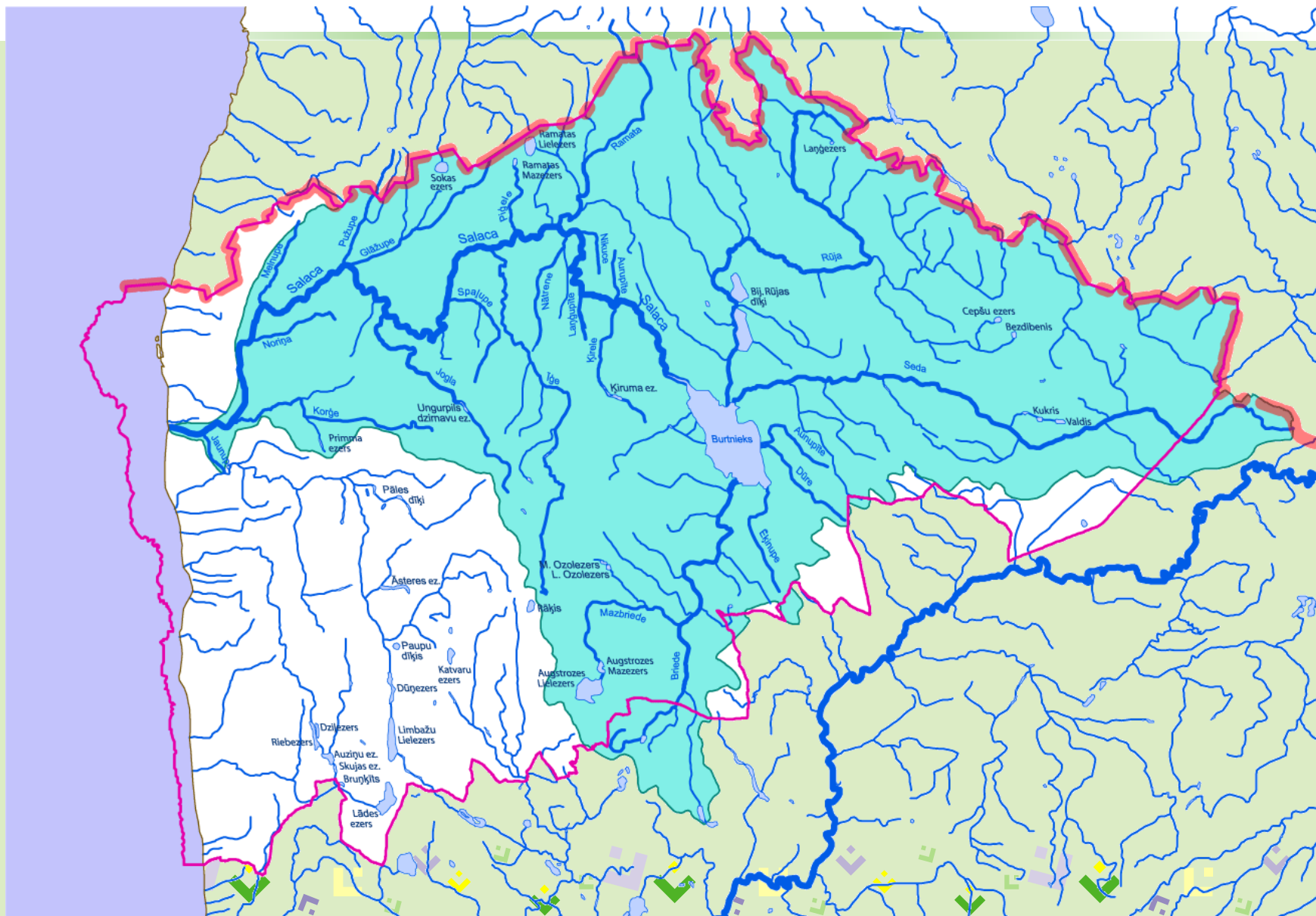

ZBR sākotne – ūdeņi un mitrāji

Salacas upe un Burtnieks un pietekas

ZBR sākotne – Salacas baseins

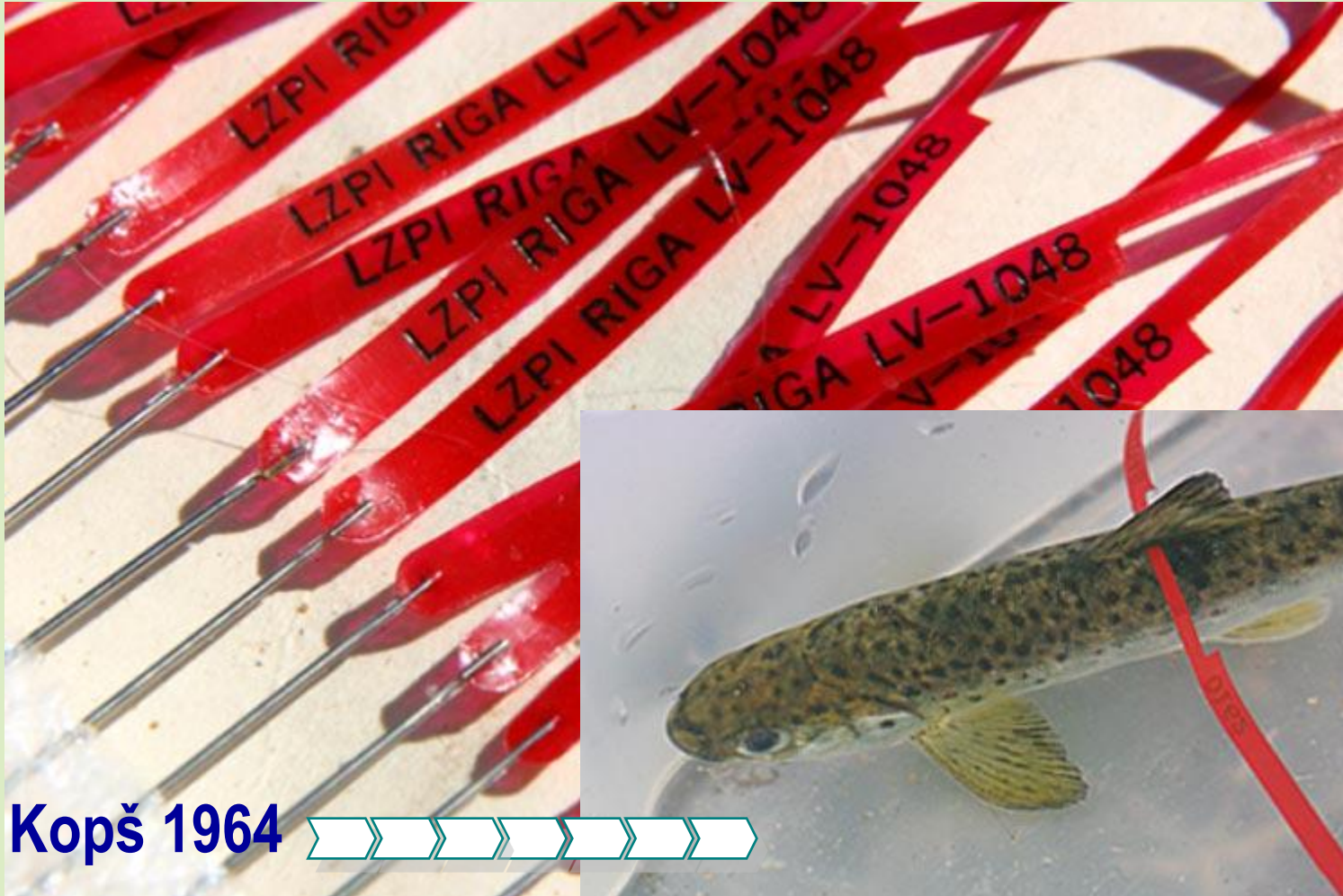
Ūdeņu bioloģisko resursu monitorings

Kopš 1964

Zivju resursu monitorings un ieteikumi

Kopš 1964

ZBR teritorijā

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks “Salacas ieleja”

ūdens tūrisms

Tūrisma interešu jomas

Burtnieka ezers

makšķerēšana

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks "Salacas ieleja"

makšķerēšana

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks “Salacas ieleja”, 3. nēģu tacis

tradicionālās nodarbes

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks "Salacas ieleja",
1. nēģu tacis

tradicionālās nodarbes

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks "Salacas ieleja"

tradicionālās nodarbes

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks "Salacas ieleja"

tradicionālās nodarbes

Tūrisma interešu jomas

Dabas parks “Salacas ieleja” – viss notiek kā kādreiz

tradicionālās nodarbes

Dabas resurss

Dabas lieguma zona “Ziemeļu purvi”

mitrāji

Tūrisma interešu jomas

Planču purva dabas taka

vides izziņas tūrisms

Dabas resurss

Dabas liegums “Randu pļavas”

piekraste un
putnu sugu daudzveidība

Dabas resurss

Dabas parks "Salacas ieleja" – Skaņākalna dabas takas

kultūrvēsture

Mazsalaca - Valtenberģu muiža

kultūrvēsture

Citas iespējas

fotografēšana

Citas iespējas

fotografēšana

Citas iespējas

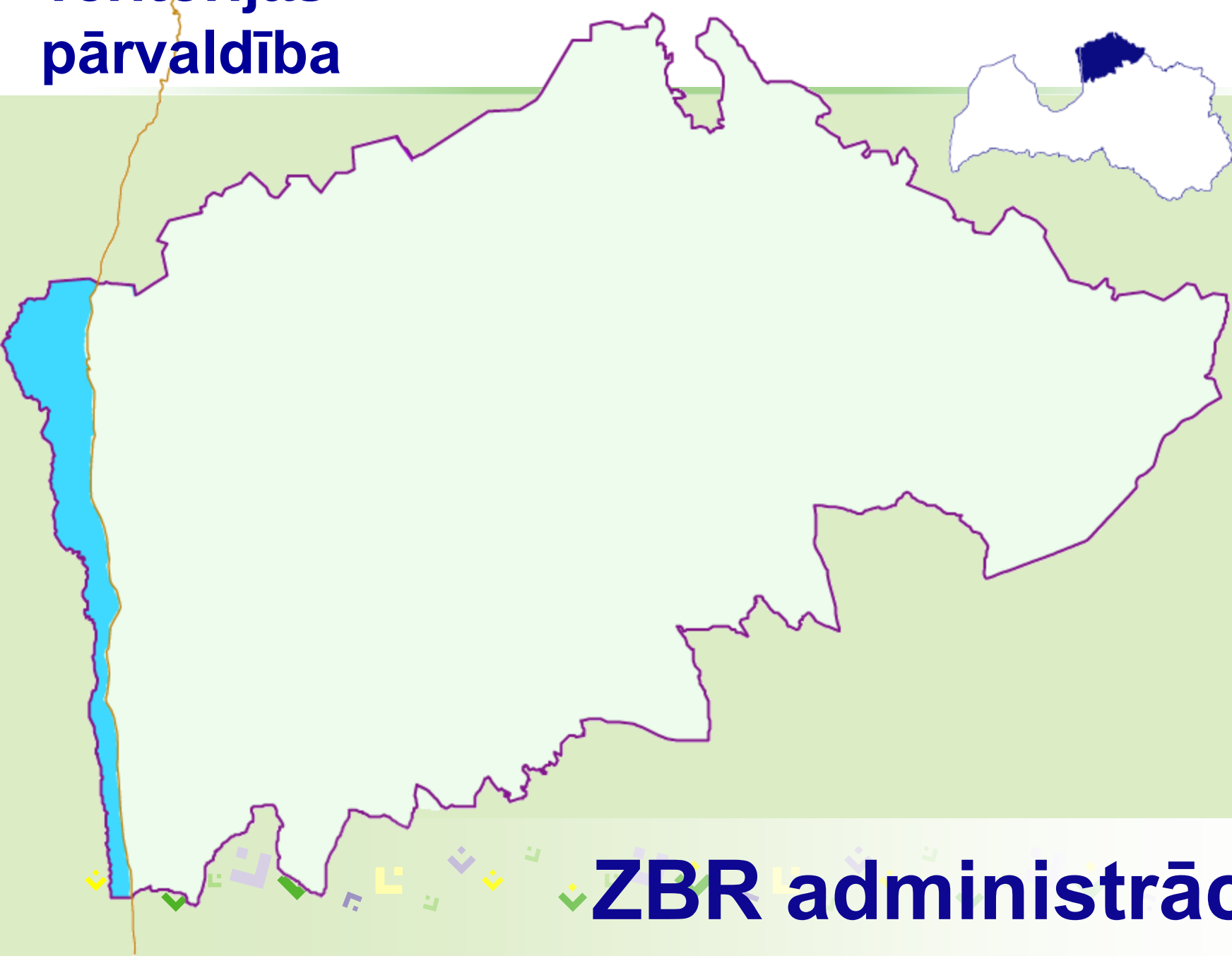
sēņošana

Vai dabas vērtības ir tūrisma tirgum sagatavots produkts?

- Pamatjautājums – sadarbība
  - ĪADT administrāciju kompetence :

**Teritorijas
pārvaldība**

ZBR administrācija

Dabas tūrisma infrastruktūra

Dabas liegums “Randu pļavas”

izveide un uzturēšana

Dabas tūrisma infrastruktūra

Dabas lieguma zona “Augstroze”

izveide un uzturēšana

Dabas interpretācija

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

Finansiāli atbalsta
Latvijas vides aizsardzības fonds

Projekts
Ziemeļvidzemes
biosfēras rezervāta
informācijas centra
rekonstrukcija

Supported by a grant from
Iceland, Liechtenstein and Norway
through the EEA Financial Mechanism

Projekts
Ziemeļvidzemes
biosfēras rezervāta
vides izglītības un
informācijas centrs
videi draudzīgas –
atjaunojamās enerģijas
paraugs

ZBR vides izglītības centrs

Dabas interpretācija

dabas koncertzālē

Dabas interpretācija

dabas koncertzālē

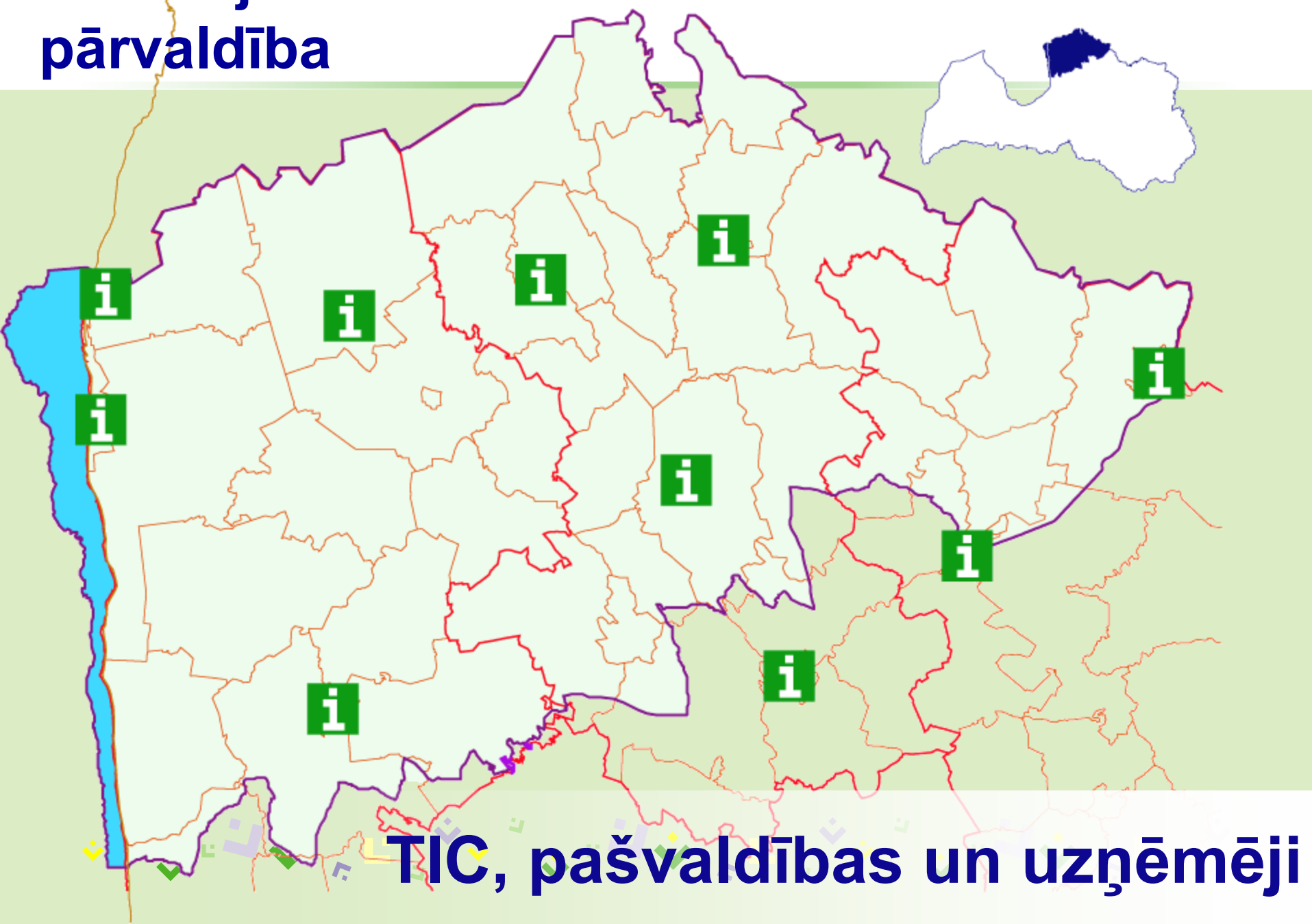
Vai dabas vērtības ir tūrisma tirgum sagatavots produkts?

■ Pamatjautājums – sadarbība

- ĪADT administrāciju kompetence :
  - Dabas interpretācija:
    - Ekskursijas dabā
    - Informācijas materiāli, dabas tūrisma brošūra u.c. “lokālie” materiāli
    - Balttour
  - Projekti
- Pašvaldības:
  - Informācija un galamērķa mārketing, TIC
  - infrastruktūras izveide un uzturēšana
- Tūrisma uzņēmējs:
  - Produkta izveide
  - Kompleksa produkta izveide
  - Produkta virzība tirgū
- TAVA:
  - Interneta vides attīstības u.c. projekti

Teritorijas pārvaldība

Ko varam darīt kopā vēl?

■ Inovatīvas pieejas:

● Finansējuma piesaistes sekmēšana:

- Lat/Ig, Lat/liet, Centr Balt,...; būs - Lat/Est/Kriev, Lat/Liet/Baltkr...

- Kontaktbirža

● Tūrisma pārvaldība reģionos:

- Sabiedrības forumi (Burtnieku ezera KP)

- ĪADT draugu biedrības, nodibinājumi fondi...

- PPP

Ko varam darīt kopā vēl?

■ Ko palīdzēs krīze

● Procedūru vienkāršošana –

- ĪADT – plāno un kontrolē
- Pašvaldības – “noved” (daudzos) plānus un idejas līdz iedzīvotājam
- Uzņēmējs – darboties reālu projektu iniciēšanā un spēj ieviest šos projektus

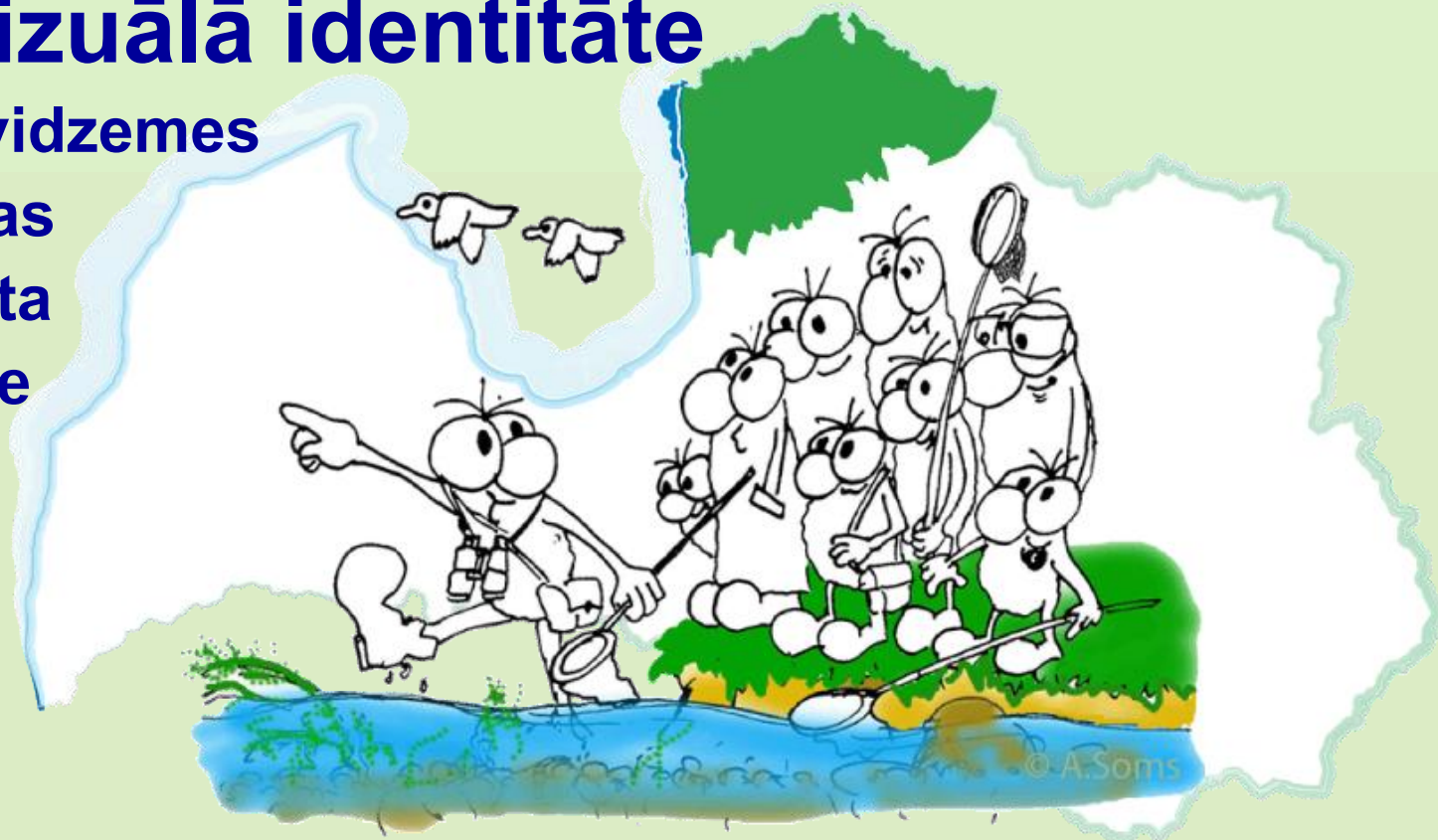
■ Protams, arī iet uz vēlēšanām 😊

■ Un, svarīgākais, būt optimistam un strādāt

Atpazīstamība un vienotība jeb vizuālā identitāte

Ziemeļvidzemes
biosfēras
rezervāta
pieredze

A.Soms, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija
2009. gada 11. marts,
Latvijas Lauku tūrisma konference, Rīga

Vizuālā identitāte, stils

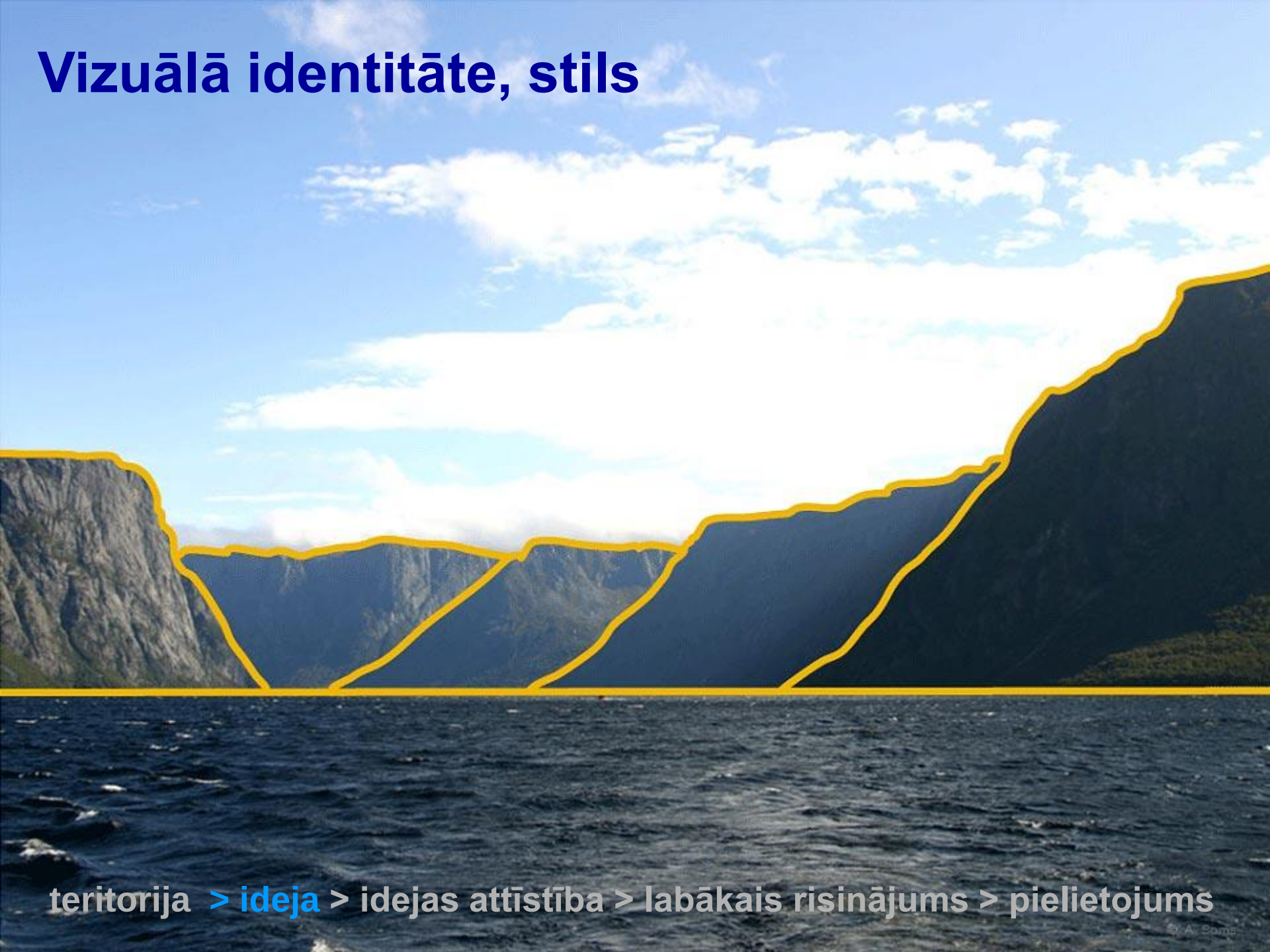

Vizuālā identitāte, stils

teritorija > ideja > idejas attīstība > labākais risinājums > pielietojums

Vizuālā identitāte, stils

teritorija > ideja > idejas attīstība > labākais risinājums > pielietojums

Vizuālā identitāte, stils

teritorija > ideja > **idejas attīstība** > labākais risinājums > pielietojums

Vizuālā identitāte, stils

teritorija > ideja > idejas attīstība > **labākais risinājums** > pielietojums

Stream Lines

A bedrock maze and beaver dams have slowed the stream here, and sediment has built up. Plants grow well in the rich mineral soil. But little peat has formed because there is plenty of oxygen in the moving water for decay.

Au fil du courant

Ici, un labyrinthe pierreux et des barrages de castor ont ralenti le cours du ruisseau, permettant l'accumulation de sédiments. Les plantes croissent aisément dans ce riche sol minéral. Très peu de tourbe s'est accumulée parce que l'oxygène abondant dans l'eau courante favorise la décomposition.

Speckled alder
Aulne rugueux

Canada burnet
Sanguisorbe du Canada

Sweet gale
Myrique baumier

Meadow sweet
Spirée

Blue-flag iris
Iris versicolore

Blue-joint grass
Calamagrostide

teritorija > ideja > idejas attīstība > labākais risinājums > pielietojums

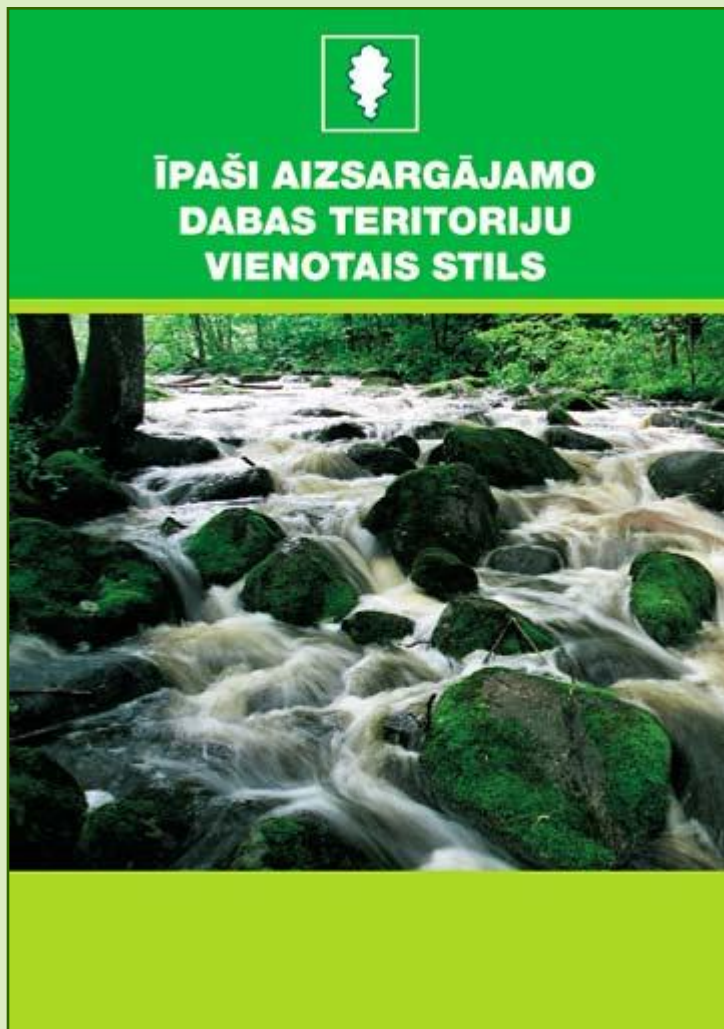
Likumā noteiktā vizuālās informācijas skaņošana

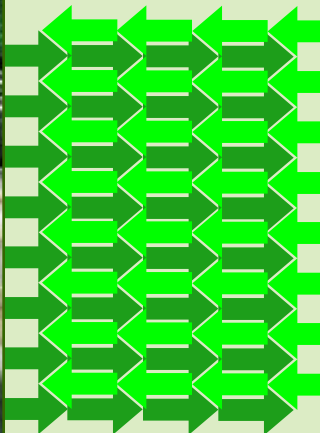
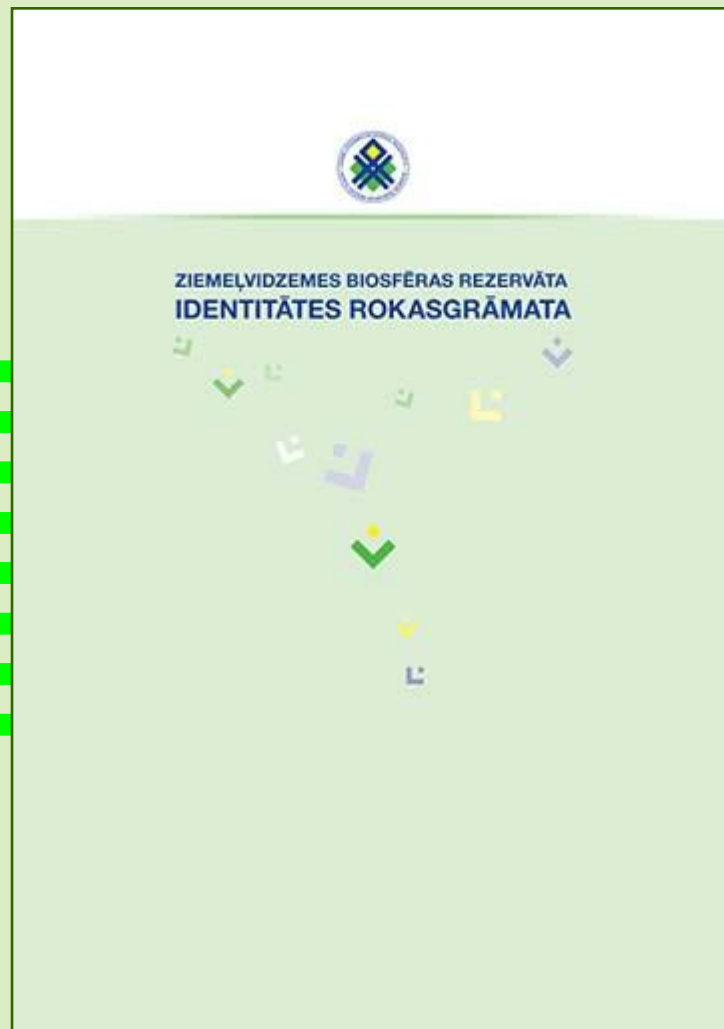
1 dabas parks, 27 dabas liegumi

Vizuālā identitāte, vienotais stils

www.dap.gov.lv/?objid=1146

www.biosfera.gov.lv/lv/node/468

Vizuālā identitāte, vienotais stils

- ✚ Informatīvā zīme aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai un tās lietošanas kārtība
- ✚ Materiāli, to izvēle un apstrāde
- ✚ Informācijas stendi un norādes
- ✚ Objektu izvietojanas shēma dabā
- ✚ Informācijas izvietojums uz stendiem un apdruka
- ✚ Atpūtas vietas
- ✚ Laipas un kāpnes
- ✚ Grafiskais stils
- ✚ Piktogrammas

www.dap.gov.lv/?objid=1146

- ✚ Grafiskās zīmes telpa
- ✚ Dokumenti
- ✚ Mediji
- ✚ Pezentreklāma
- ✚ Informatīvie ceļa stendi
- ✚ Ceļa zīmes (LVS standarts LVL 77-2)
- ✚ Piktogrammas atpūtas vietās (LVS standarts LVL 331:2000)
- ✚ Piktogrammas
- ✚ ZBR vizuālās identitātes lietošanas pamatnosacījumi

www.biosfera.gov.lv/lv/node/468

[http://alise.biosfera.lv/IS/bio_information.nsf/957D8D957EA825B5C225746C0038DAAB/\\$file/Rokasgramata.pdf](http://alise.biosfera.lv/IS/bio_information.nsf/957D8D957EA825B5C225746C0038DAAB/$file/Rokasgramata.pdf)

ZBR vizuālā identitāte

- #Grafiskās zīmes telpa
- #Dokumenti
- #Mediji
- #Pezentklāma
- #Informatīvie ceļa stendi

Robežzīme

Virziena norādes

Mazās norādes

Zīmes administratīvajām ēkām

Infostendi

Stājstendi

Stendu rasējumi

- #Ceļa zīmes (LVS standarts LVL 77-2)

- #Piktogrammas atpūtas vietās

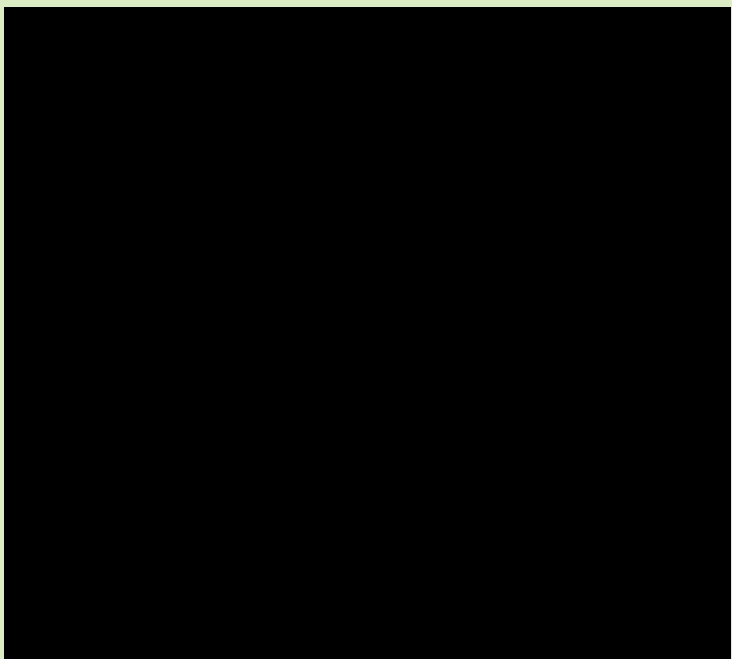
(LVS standarts LVL 331:2000)

- #Piktogrammas

- #ZBR vizuālās identitātes lietošanas pamatnosacījumi

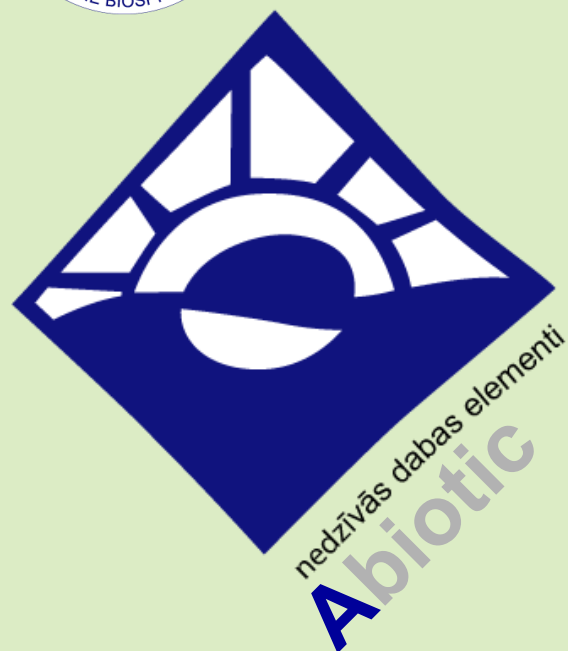
www.biosfera.gov.lv/lv/node/468

ZBR vizuālā identitāte

ABC pieeja

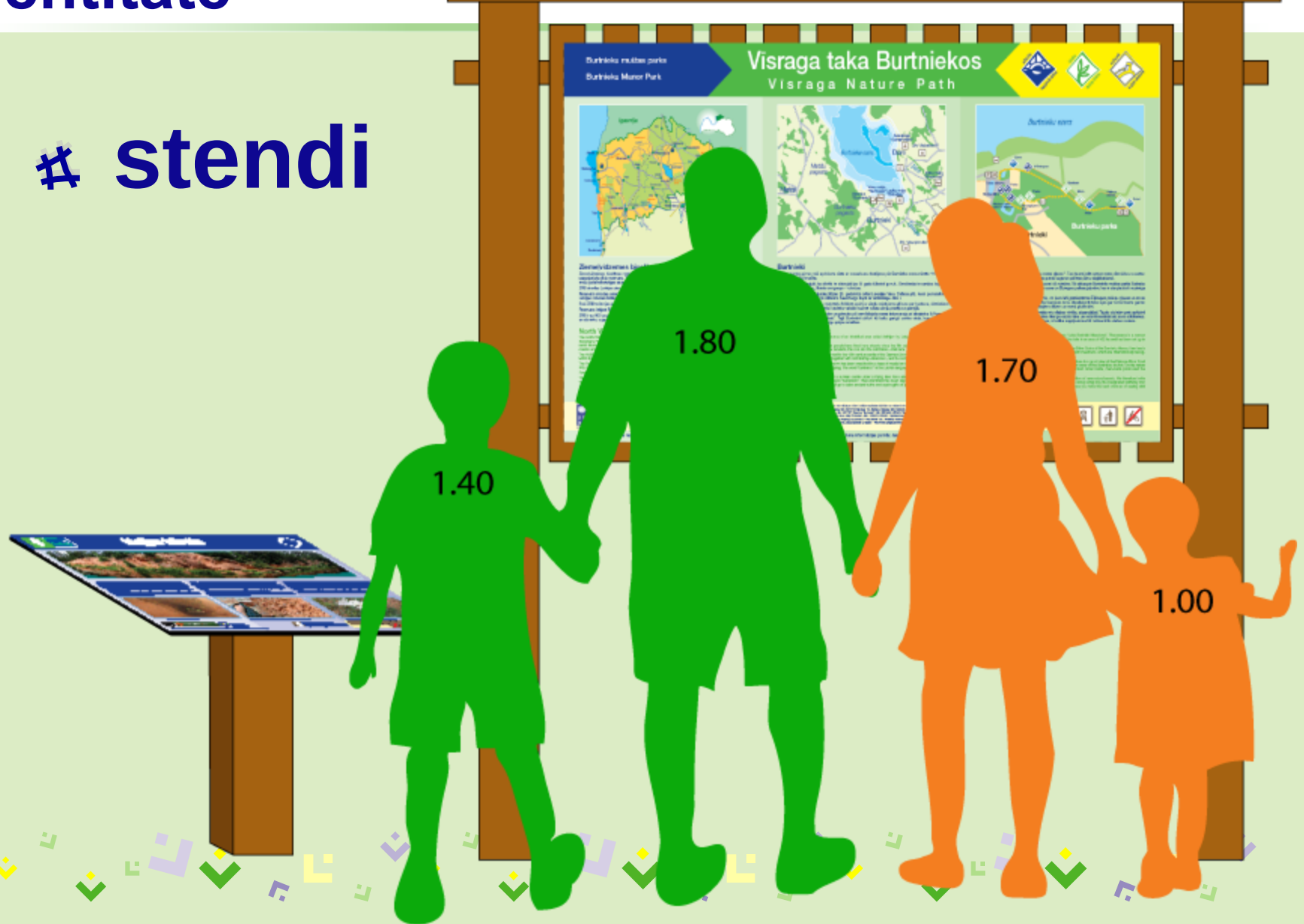
ZBR vizuālā identitāte

Abiotic Biotic Cultural **pieeja**

ZBR vizuālā identitāte –

stendi

ZBR vizuālā identitāte

Īsumā par stāstendā aprakstīto vietu Īsumā par stāstendā aprakstīto vietu angliiski		Aprakstītā vieta		Abiotic Biotic Cultural	
Vizuāls uzskates materiāls (foto, karte, zīmējums u.c.)		Vizuāls uzskates materiāls (foto, karte, zīmējums u.c.)		Vizuāls uzskates materiāls (foto, karte, zīmējums u.c.)	
Apraksts		Apraksts		Apraksts	
Apraksts angliiski		Apraksts angliiski		Apraksts angliiski	

Ziemeļvidzemes Biosfēras Rezervāts: Rīgas iela 10a, Salacgrīva LVB4033, tālrunis: 40 41117, fakss: 40 71407, ePasts: biosfera.lv, Būvniecības pārvalde, Informācijas birojs.

✱

Sagā tērtorī ir ne vien atklāts dabas vērtības, bet arī nozīmīgi kultūrvēsturiskie mantojumi. Burtnieku ezers apskāpis apvidus ir bijis apdzīvots jau senatnē – Zvejnieku apbūvē, vāpādabā no izbrāzām skiemu lāmetu kapakiem Dzelzietorā, bijuš apdzīvā vādiā skiemu lāmetā 5000 g. p. kr. Vāikā ir bijis Mēroņeņu lāmetu vāpādzitotā novalis. Lāmetā mantojums atklā vā rosmakumi – Sāzā, Kānē, Kānē, Rāmetā. Par senu vāstā lāmetā ar dāudze vāstārdā mā rosmakumi – Kāpā, Kāpā, Jāpāmetā. Anālā Lāmetā vā.

Saimniecības teritorijā sākās Jaurupe - 17. gadsimtā ar rādām rakta 5 km garā kanāls, kas savienoja Svētupi ar Salatu. Tās bija veidota, lai karamsēdņu jebdu draudus ņemtu laipnā Svētupē apmācīt. Patevot ar laivām var izbraukt Svētupī no Pīles līdz šim pie Jaurupi.

[illegible]

1. Automašīna stāvvieta. (Kas stāvošā vietā.)
2. Viena māja ar peltiģitūni.
3. Centrālā sporta laukums.
4. Tēlna vieta (jagatiku vieta, auz, lopiņi).
5. Laukums lauku sporta spēlēm.
6. Sportotāna - pa, ar, starp, uz, zem baltiem.
7. Laukums briedības iekurumiem.
8. Peltiģitūna spēles laukums.
9. Abas vietas - auziņa vīdolaņa.

Turismo informācija par citiem tūrisma speciālos objektus un pakalpojumiem:
Salaicīvas novada tūrisma informācijas centrs
Rīgas iela 10a, Salaicīvas LV-4003, tālrunis +371 643 41254
e-pasts: salaic@net.lv

Free. Katalogus LT LV 4033 dir.: 2802316, 26031834, www.knask.lt, www.knask.via.lv e pastas: kna.dia@pine.lt, kna.lv@pine.lv

 **Ministarstvo
Okoliša i
Šumarstva**

 **Fond zaštite
okoliša Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Poljoprivrede,
Šumarstva i
Vodostva Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Prosvete, Nauke i
Tehnološkog Razvoja
Republike Srpske**

 **Ministarstvo
Zdravlja Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Unutrašnjih Poslova
Republike Srpske**

 **Ministarstvo
Pravosuđa Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Privredne Delatnosti
Republike Srpske**

 **Ministarstvo
Infrastrukture Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Kulture Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Turizma Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Sporta Republike
Srpske**

 **Ministarstvo
Dobrobiti Čoveka
Republike Srpske**

 **Ministarstvo
Radne Snage
Republike Srpske**

 **Ministarstvo
Odbrane Republike
Srpske**

Uz satikšanās! Adrešviesu seime.
Lūdzam iepriekš piezvanīt, tālr. +371 29 253 907

See you in Burlington!
Adzinski family
Please contact us before your visit – +371 29 253 507

Sie bald! „Adresscheck“
Bitte vorher anmelden! Tel. +371 29 353 507

До зустрічі Семеїство „Адріанівна“
 Просьба записуватися заздалегідь, по телефону +371 29 253 507

[illegible]

ZBR vizuālā identitāte – 600x400 stendi

Purvs Bog

Dabas taka Planču purvā » Nature trail in Planču bog

Sūnu purvs ūdeni un barības vielas saņem tikai ar atmosfēras nokrišņiem. Attīstoties sūnu purvam, tā centrālā daļa veidojas straujāk un bieži paceļas virs apkārtnes, jo te sfagni saņem visu nokrišņu ūdeni. No purva malām daļa ūdens aiztek projām.

Purva veidošanās fāzes

1. Ezers
2. Aizaugošs ezers
3. Ar kokiem pāraugošs purvs
4. Purvs ar ieplakām un nelielu "cepuri" jeb pacēlumu
5. Koncentrisku ieplaku un lāmu veidošanās
6. Lāmu veidošanās un centrālās daļas paceļšanās
7. Ūdens noplūdes kanālu veidošanās

No atmirušajām purvā augušo augu daļām sarežģītu biokīmisku reakciju rezultātā veidojas īpatnējs derīgais izrakteņš - kūdra. Tās reakcija ir skāba (pH 3-4) un tā darbojas kā īpatnējs konservants. Sausas kūdras svars ir ap 300 kg/m³. Atkarībā no purva veidošanās apstākļiem kūdras iedala trīs tipos: zemā tipa kūdra, pārējās tipa kūdra un augstā tipa kūdra. Katram tipam ir raksturīgi savi kūdras veidi, ko nosaka kūdras veidojušās augu atliekas. Kūdras vidējais pieaugums purvos Latvijas apstākļos ir apmēram 1 milimetrs gadā.

Kūdru izmanto augšņu lauksaimnieciskai uzlabošanai. Agrāk to lielos daudzumos izmantoja kā kurināmo. Mūsdienās to pielieto dažādu ķīmisko preparātu ražošanai, medicīnā, kā arī par siltuma un skaņu izolācijas materiālu.

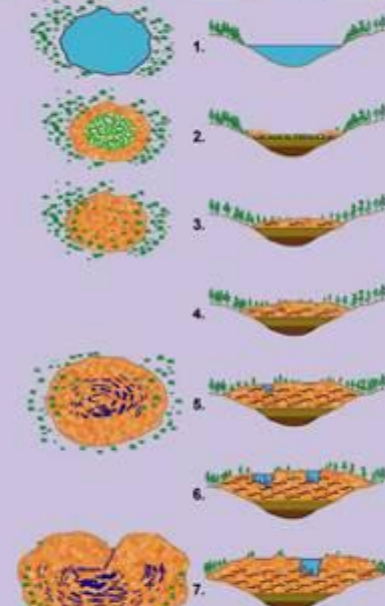
Central part of a mire develops more quickly as most of precipitation are stored here. Mire vegetation is fed only by dissolved nutrients from the precipitation.

Bog formation stage stages

1. Lake
2. Overgrowing lake
3. Wooded bog
4. Open bog with the first hollows and raised part
5. Concentric pattern of hollows and pools has formed
6. Pools has formed and central part rising up
7. An outlet erosion channel has formed

As a result of sophisticated biochemical reaction specific mineral - peat is formed. Peat has acid reaction (pH 3-4) and is specific conservation agent. Dry peat weight is about 300 kg/m³.

Peat is used in agriculture to improve soil quality. Earlier it was widely used for heating. Nowadays peat is used for production of different chemicals and medicine as well for heat and acoustic insulation.

Ūdens / Water
Sīklāča / Marsh
Stagnu kūdra / Peat
Zāļu kūdra / Plant peat
Ezera nogulumu / Sediments
Purva lāmas / Pools

Ziemeļvidzemes biotēlnieku izstrādātā administrācija: Pilgāņu iela 10a, Salacgrīva LV-4033, tālrunis: 40 71408, fakss: 40 71407, e-pasts: biotelnieki@biotelnieku.gov.lv / Bioloģiskās pētījumu stacija: Līvānu iela 1, Salacgrīva, Līvānu novads, LV-4042, tālrunis: 4023020, fakss: 4023026, e-pasts: stacija@biotelnieku.gov.lv

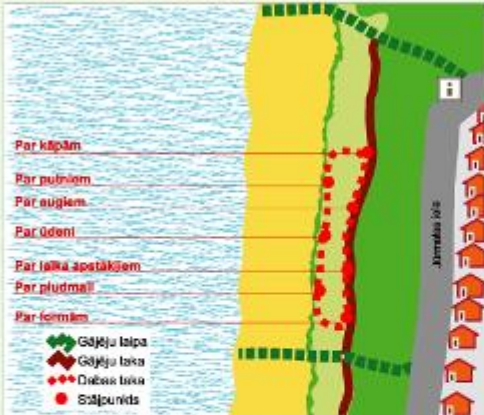
ZBR vizuālā identitāte – 600x400 stendi

Putni

Dabas taka Salacgrīvas mežainajās jūrmalas kāpās

Par kāpām
Par putniem
Par augiem
Par ūdeni
Par laika apstākļiem
Par pludmaļi
Par formām

Gājēju taka
Gājēju taka
Dabiskā taka
Sāļpunkts

Jūrmalas kāpa

Dabas takas shēma

Putni dažādās pludmales daļās

Ģeģiņi
Bucephala clangula

Jūras čirņi
Chroicocephalus ridibundus

Kajaka
Larus calurus

Jūras žagata
Hydrochelidon rostrata

Sarkanā puskaitala
Limosa lapponica

Pelēkās līdīte
Colinus ophion

Sāmsalas dižpīle
Nyctala nyctala

Putnus var novērot dažādās vietās. Jūras piekrastē tie sastopami lielākā skaitā.

Pie Salacgrīvas jūrmalā plēšas plats liedags. Sugu daudzveidība lielāka ir vasaras sākumā, kad turpinās putnu pavasara migrācija, un beigās, kad sākas rudens pārcelšojumu laiks. Zema ūdens līmeņa laikā gar krastu veidojas atsevišķas dūņainas lagūnas, noglūmējuši akmeņi, dūņainas un smilšainas sēres. Interesantākais laiks ir vasaras sākumā un beigās. Tad šeit uzturas daudz migrējošo brīdējputnu, pīļu un kaiju.

Ziemā novērojamo putnu sugu saraksts ir trūcīgs.

Pēc Latvijas ornitoloģijas biedrības datiem tālāk uzskaitītas interesantākās sugas aptuvenas sastopamības secībā. Reāli novērojamo sugu skaits var būt krietni plašāks.

Putni vasaras mēnešos: paugurknābja gulbis, melngalvas zoss, sāmsalas dižpīle, baltvēderis, meža pīle, cekulpīle, gaigala, lielā gaura, jūras krauklis, zivju gārnis, baltais stārķis, grieze, lielais ķirīs, kajaks, sudrabkaija, melnspārnu kaija, cekulzīrņš, upes zīrņš, jūras zīrņš, mazais zīrņš, krastu čurkste, baltā ciela-va, ceru ļauķis, krauklis, mājas strazds.

Brīdējputni vasaras mēnešos: jūras žagata, upes tārtiņš, smilšu tārtiņš, jūras ķīvīte, ķīvīte, temminka šņibītis, līkšņibītis, parastais šņibītis, mērkaziņa, melnā puskuitala, sarkanā puskuitala, pļavu tilbīte, purva tilbīte.

Rudens mēnešos: melngalvas zoss, lielais baltais gārnis, ormanītis.

Ziemas mēnešos: zivju gārnis, vistilbe, pļavu čipste, sarkanrīķīte, niedru stārste.

Ziemeļniecības bioloģiskā Rezervāts: Rīgas iela 10a, Salacgrīva LV-4055, MR: 40 71403, fakss: 40 71407, e-pasts: info@biolo.lv
Salacgrīvas Dārza informācijas centrs: Rīgas iela 10a, Salacgrīva LV-4055, MR: 40 41254, fakss: 40 71407, e-pasts: salk@sal.lv

Veniet:
<http://www.birds.lv>
<http://www.birds.lv>
<http://www.birds.lv>

Skatīt arī Salacgrīvas
pilsnīcas iedzīvotāju
informāciju: <http://www.birds.lv>

ZBR vizuālā identitāte – 600x400 stendi

Pilsdrupas The Castle Ruins

Burtņieku vidusslaiku pilsdrupas • Medieval Castle Ruins

Burtņieku senatnē

Burtņieku apkārtnē bijusi apdzīvota jau pirms 10 000 gadu. To apliecina netālas Rīņukalna un Zvejnieku apmetnes. Lai arī nav atrasti tieši pierādījumi, daudzi senatnes pētnieki uzskata, ka jau pirms 13. gs. tē bija svarīgs latgaļu zemes Tālavas centrs. Ezers bija dabiska robeža starp latgaļu un igauņu zemēm – hronikās Burtņieki minēti kā karotāju pulcēšanās vieta. Daži vēsturnieki Burtņiekus saista ar teiksmaino Beverīnu, lai gan vēstures avoti to neapstiprina. Teikas vēsta, ka Burtņiekā nogrimusi grezna pils un vēl tagad saulainā dienā ezerā varot redzēt tās zelta torņus.

Burtņieki Prior to the German Order

Burtņieki has been inhabited for over 10 000 years. This is indicated by the nearby settlements of Rīņukalna and Zvejnieki. Although no clear evidence has been found, many historians believe that even before the 13th century here was a significant centre of the Latgalian tribal territory Tērvete. The lake formed a natural boundary between the lands of the Latgallians and Estonians. Chronicles mention Burtņieki as an assembly point for warriors. Burtņieki is linked with the legendary castle of Beverīna, however historical sources do not bear out this hypothesis. Legend tells that a beautiful castle sank into Lake Burtņieku, and that even today one can see its golden spires in the depths on a sunny day.

Burtņieku pils

Burtņieku pilsdrupas atrodas Tālavas zemienē 16 metrus augstā ezera dienvidu senkrastā.

No dienvidrietumiem pili sargāja uzstādīnāti dīķi, bet dienvidu un austrumu malās – mākslīgi rakts 7 m plats un 1,5 m dziļš grāvis, kas vēl samanašs reljefā. Pils plāns tikai attāli līdzinās kvadrātam – celtņiekā aizsargmūri pielāgoja dabiskajam paugura reljefam, veidojot daudzstūrīnu formu. Pagalma garums Z-D virzienā ir 85 metri, R-A virzienā – 81 metrs. Galvenā ieeja pili bijusi no DA puses. Šodien nekas vairs nelielina par kādreizējo četrstūrīgu torni. Otra ieeja ved no DA pāri grāvim. Pils 2,2 m biezais mūris bija būvēts no neapstrādātiem laukakmeņiem.

Burtņieku Castle

The ruins of the Burtņieku Castle are found on the 16 m high southern ancient lake shore. On the southeast side the castle was protected by artificial ponds, but the southern and eastern ends by a 7 m wide and 1.5 m deep manmade ditch which can still be noticed in the lay of the land. The shape of the castle bears a distant resemblance to a square – the builders shaped the fortifying wall to the natural contours of the hilltop, forming a many-cornered edifice. The length of the courtyard on the North-South axis is 85 m – 81 m on the East-West axis. The main entrance to the castle was on the south-east side. Today there is no evidence of the former quadrangular tower. Another entrance leads from the south-east over the ditch. The 2.2 m thick castle wall was built of natural fieldstones.

Burtņieku pils vēsture

Hronikas vēsti, ka pils būvēta 1248. gadā, tomēr citi vēstures avoti liecina, ka tā celta laikā starp 1305. un 1366. gadu. Pils sākotnēji atradās Cēsu komtureijā. 1582. gadā nodibina Cēsu bīskapiju. Tai Burtņieki pieder līdz pat 1622. gadam, kad zviedru karalis Gustavs II Adolfs bīskapijas zemi piešķir savam kancleram. 1736. gadā nu jau Krievijas imperatore Anna Ivanovna atdāvina Burtņiekus grāfam Lēvenfoldam, bet imperatore Elizabete Petrovna 1744. gadā – ģenerālim Rumjancevam, kas 1816. gadā pili pārdod tirgotājam T.H. Šrēderam. 20. gs. pārraušanu laikos pils pilnībā sabruk.

History of the Burtņieku Castle

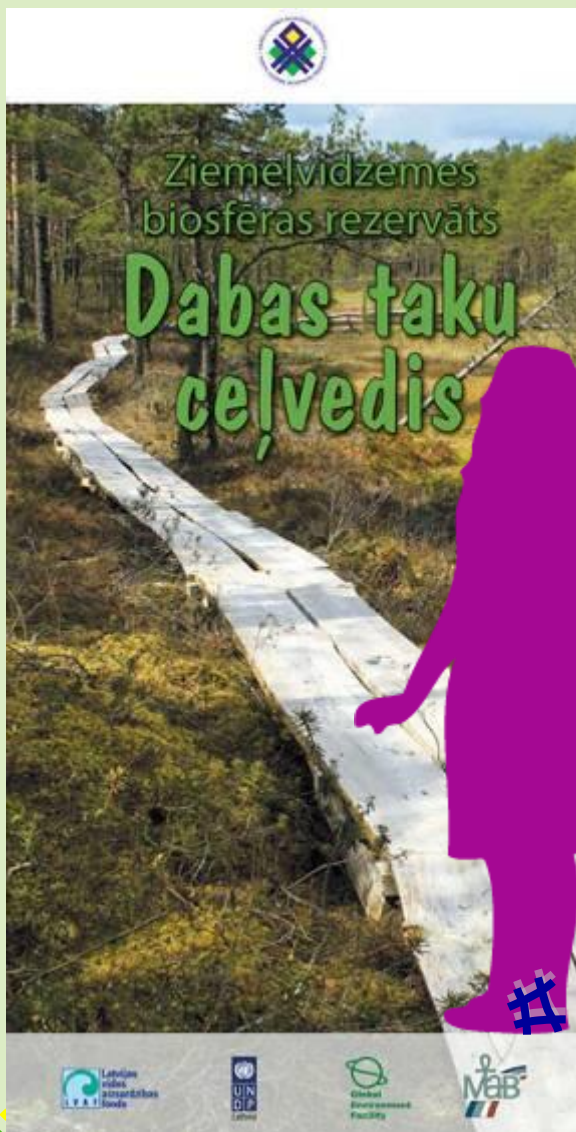
Chronicles tell that the castle was built in 1248, however other historical sources indicate that it was built between 1305 and 1366. The castle initially lay within the Cēsis commandery. In 1582 the Cēsis diocese is established. Burtņieki belongs to the diocese until 1622 when King Gustavus Adolphus II of Sweden grants the diocese lands to his chancellor. In 1736 the Russian empress Anna Ivanovna grants Burtņieki to Count Loewenfeld, but Empress Elizabeth Petrovna grants them to General Rumiantseff in 1744, who sells the castle in 1816 to the merchant T. H. Schroeder. In the vagaries of the 20th century the castle is almost completely ruined.

ZBR vizuālā identitāte

Dabas taku ceļvedis

Dabas taku ceļvedis

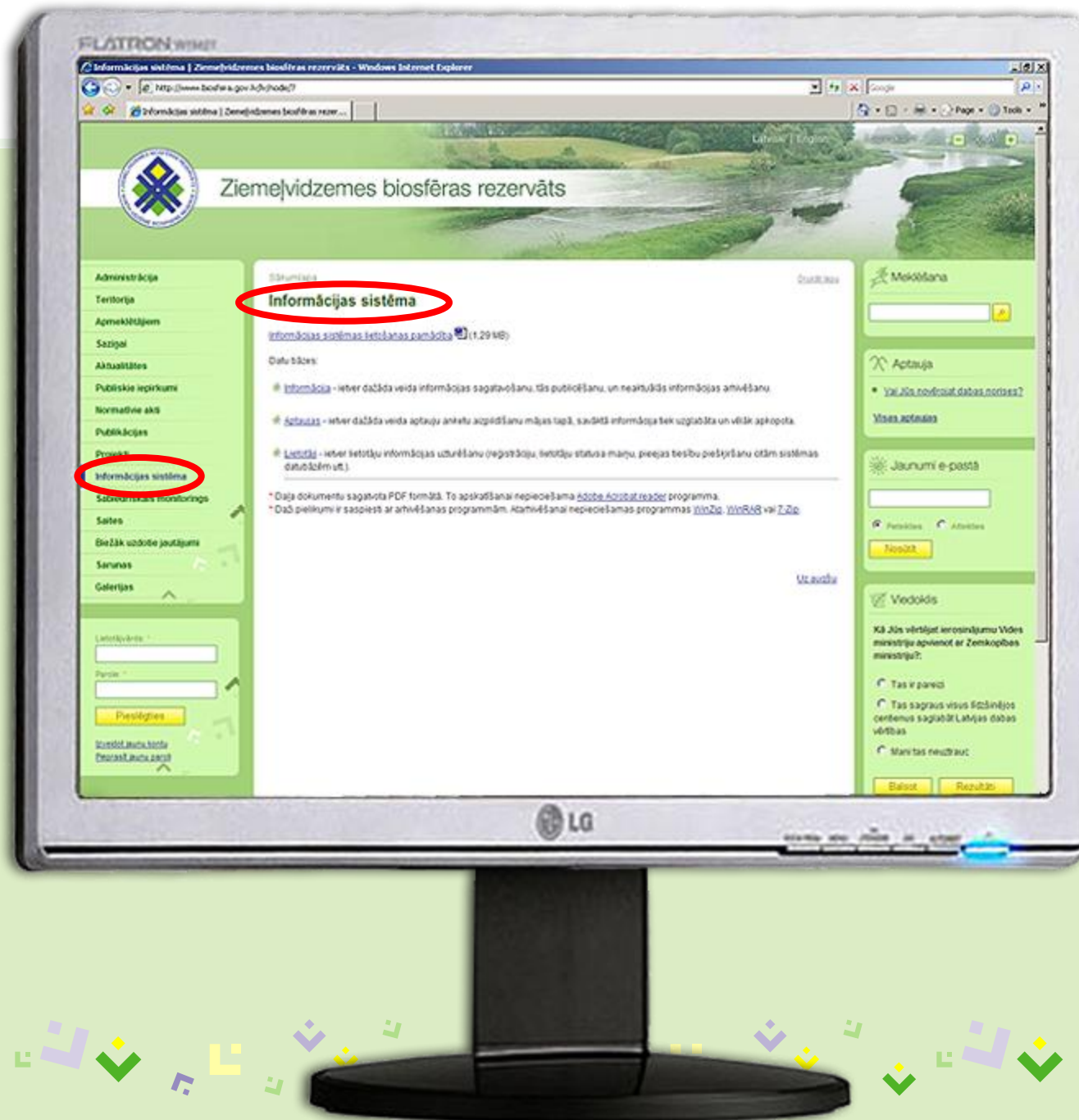

Vieta
jūsu

dabas takas aprakstam

ZBR informācijas vadības sistēma

ZIEMEĻVIDZEMES
BIOSFĒRĀS REZERVĀTS
NORTH VIDZEME
BIOSPHERE RESERVE

www.biosfera.gov.lv/lv/node/468

Paldies!

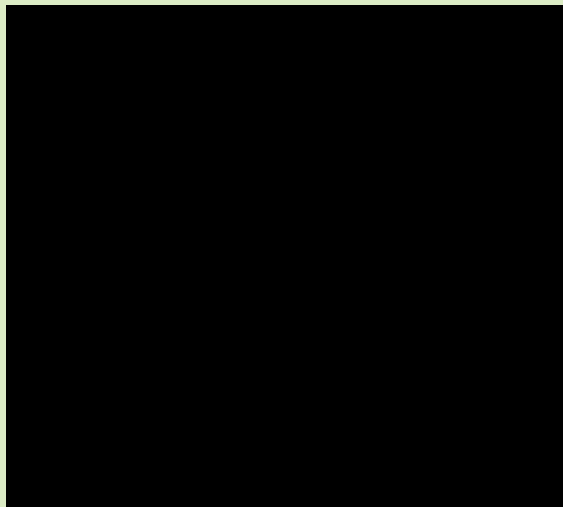

Paldies!

Paldies!

Saziņai

[http: www.biosfera.gov.lv](http://www.biosfera.gov.lv)

e-pasts: biosfera@biosfera.gov.lv

tālrunis: 640 71 408

fakss: 640 71 407

